

Speerpunten LTO Noord voor beleidszaken in de waterschappen

periode 2019-2023

Onderstaande speerpunten zijn richtinggevend en bedoeld voor de geborgde zetels ongebouwd en voor politieke partijen met een landbouwbelang en/of interesse hierin

Brug slaan tussen boer en waterschap

- De afstand tussen het waterschap en de boer is vergroot. Enerzijds moet het waterschap er zorg voor dragen (binnen haar taken), dat de boer zo optimaal mogelijk kan produceren. Andersom mag het waterschap van de boer vragen zich actief op te stellen om de problematiek van waterkwaliteit en -kwantiteit op te lossen.
- Voor een goede samenwerking in de regio is het van belang dat partijen (zowel bestuurlijk als op medewerkersniveau) elkaar voldoende treffen. Met name in het veld via gezamenlijke projecten en bij de zoektocht naar passende maatregelen.
- Gebiedsprocessen worden in toenemende mate gekozen als nieuwe werkvorm voor het realiseren van gezamenlijke doelen. Een intensieve dialoog hierover tussen het waterschap en de verschillende gebiedsactoren, waaronder de landbouw, is daarvoor belangrijk.

Inzet op een klimaat robuust watersysteem en waterkwantiteit

- Inzet op het veilig stellen van de zoetwatervoorziening en het gezond houden van het zoetwatersysteem voor de land- en tuinbouw. Zoetwaterbuffers behouden en zoeken naar nieuwe buffers in het watersysteem, dat is belangrijk voor de ontwikkelruimte van de land- en tuinbouw. Het motto van LTO hierin is: eerst het zoet, dan het zout.
- Duurzaam gebruik van zoetwater door o.a. de agrarische sector bevorderen. Oplossingen vinden voor tekorten en verzilting in onder andere (ondergrondse)opslag van zoetwater, peil gestuurde drainage, zoetwater efficiënte berekeningstechnieken en bodemverbetering.
- Voldoende zoetwater aanvoer in het groeiseizoen wanneer zoetwatertekorten dreigen en afvoer wanneer neerslag extremen voorkomen. Met slim watermanagement optimaliseren waterschappen de af- en aanvoer. Middels het proces 'waterbeschikbaarheid' werken waterbeheerder en sector aan transparantie en optimalisatie van de zoetwatervoorziening.
- De vertaling van extreme (neerslag) situaties in het hoofdwatersysteem naar het regionale en lokale watersysteem is belangrijk. Evenals de vertaling van ontwikkelingen in het lokale en regionale watersysteem naar het hoofdwatersysteem.

- Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) draagt bij aan de verbetering van de agrarische bedrijfsvoering en aan het terugdringen van waterproblemen (te veel/te weinig/te zout). Het inzetten van het DAW- instrumentarium nog meer stimuleren. Hiervoor voldoende financiële middelen vrijmaken.
- Ruimtelijke oplossingen vanuit het Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) met het DAW- instrumentarium al of niet in combinatie met aanpassing van de bedrijfsvoering uitvoeren.

Waterkwaliteit

- Realiseren van de doelen zoals verwoord in de Kader Richtlijn Water (KRW). En daarbij inspelen op een transparante evaluatie t.b.v. de tussenrapportage 2021.
- Aanjagen van op te stellen haalbare en betaalbare doelen voor waterkwaliteit en – kwantiteit. Overgaan tot aanpassing van de normen (doelverlenging of doelverlaging). Als doelen niet realistisch of haalbaar zijn door bijv. kwel, eutrofiëring veen, nalevering vanuit de bodem, vervuiling vanaf bovenstrooms.
- Inzetten op het beschikbaar krijgen van waterkwaliteitsgegevens op bedrijfsniveau.
- Inzetten op het verkrijgen van een nieuwe derogatie vanuit het 7^e NAP.
- Duidelijk communiceren over welke inspanning er vanuit de sector nodig is.

Bodemdaling

- Actief deelnemen aan de bodemdalingsdiscussie en inzetten op innovatieve technieken, experimenten en investeringen. LTO Noord zet zich in om bodemdaling af te remmen en hiermee de CO2-emissie uit veenweiden te reduceren.
- Samenwerking tussen ondernemer, waterschap en provincie versterken in gebiedsprocessen.
- Uitvoering en initiatief van onderaf. Behoud van de agrarische functie, economische status en toekomstperspectief voor de ondernemer moeten hierin centraal staan.
- Wanneer reëel landbouwkundig gebruik niet meer mogelijk is, duidelijkheid geven over welke overheid de (financiële) verantwoordelijkheid neemt voor oplossingen.

Waterketen en –zuivering

- Inzetten op snellere toepassing van innovatieve zuiveringstechnieken.
- In samenwerking met de gemeenten zorgen voor gescheiden rioleringsystemen om onnodige overstort van vervuild water te voorkomen. Inzet hierop heeft prioriteit.
- De nieuwe probleemstoffen (medicijnresten, micro plastics etc.) met voorrang aanpakken en de lasten daarvan via de zuiveringsheffing neerleggen bij de vervuiler.

Kostentoedeling

- De kostentoedeling moet gebaseerd zijn op de reële kosten, gemaakt door de verschillende categorieën door toepassing van het kostenveroorzakersprincipe/profijtbeginsel. Er moet voldoende oog zijn voor het solidariteitsprincipe. Dit geldt m.n. voor veiligheidsdoelen.
- Evenredige stijging van de waterschapslasten voor de verschillende categorieën.
- De inspanningen t.b.v. het waterbeheer, die door de sector in natura worden geleverd (waterberging bodem, buffering in landelijk gebied, etc.) bij de beleidsafwegingen betrekken.
- Het profijtbeginsel kan zorgen voor meer flexibiliteit bij vaststelling van tarieven.
- Inzetten op stimuleringsbeleid i.p.v. het opleggen van heffingen. Daarbij ook meer aandacht voor de ketenaanpak.
- De bekende weeffout m.b.t. de toerekening van de waarde van infrastructuur aan de categorie ‘ongebouwd’ rechtzetten. Eveneens de categorie ‘natuur’ evenredig aanslaan.
- Huidige systematiek op basis van ‘waarde’ (WOZ en ha) biedt goede basis voor werkwijze, dus deze handhaven.

Kerntaken waterschap

- Peilbeheer afstemmen op het grondgebruik in het betreffende peilvak (peil volgt functie).
- Daar waar de functie niet voldoende gefaciliteerd kan worden met een bepaald peil, maatwerk leveren om de functie te behouden.
- Flexibel peilbeheer en een snel reagerend systeem nastreven om het hoofd te bieden aan uitdagingen t.g.v. klimaatverandering (zoals verdroging, verzilting en wateroverlast).
- Aandacht voor verantwoord beheer en onderhoud, zoals baggeren, maaien, schouw en handhaving.
- De focus houden op de kerntaken van het waterschap en kostenbeheersing actief nastreven.